

ION
MĂRCULESCU

ȘI FUSESEM
IZGONIT
DIN RAI

Prezentul volum face parte din
ciclul „Jurnalul de la Marcona“

1. ... în loc de prefață

Am descoperit de curând un text al nu știu cui, pe care îl reproduc aici ad litteram. Tare aș vrea să văd dacă se găsește cineva să mă acuze de plagiat. Iată-l!

Scriu cu disperare pe hârtie, pe ziduri, pe cer, pe apa mării că-mi voi pierde trupul, îmi voi pierde trupul, îmi voi pierde trupul, nimeni nu mă aude, nu mă aude, chiar și eu am uitat că sunt acela care a strigat, nimeni altcineva și nici măcar eu nu mă aud... Doamne, de ce nu-mi aud propriile urechi și de ce nu-mi mai vorbește propria gură? Când mă scarpin în cap, golul din el intră în rezonanță și sună a clopot cosmic... toate astea mi s-au întâmplat imediat după ce m-am născut: fusesem izgonit din Rai și ca să trăiesc era nevoie să mă lupt, să mănânc, să urlu, să respir, iar eu nu voiam, eu refuzam să respir și astfel căutam să mă sinucid...

Și totuși, mamă, cum de am început să respir?

Păi, tu erai mic, nu-ți mai aduci aminte, ți-a dat moașa vreo două palme la fund, te-ai speriat și, de frică, ai început să tragi aer în piept. Măi, măi, măi, ce ai mai urlat! Nu-ți convenea...

Am urlat, mamă, pentru că am intrat în viața asta cu bătaia... Am acceptat atunci să cad în Iad... Refuzam cu încăpățănare să respir... Cu bătaia m-ați convins să nu mă sinucid... Căzusem de spaimă... Căzusem în viață... Am căzut în exil... Locul unde am căzut este un hău și, orice aș face, hăul tot hău rămâne, la fel de adânc, da, la fel de...

Doamne, zic, în ce hal ne căznim să ne ascundem prostia, răutatea și împruțiciunea! Și neputința! Și vâna noastră moale! Și lipsa de noroc... Și, da, ne rugăm pentru un

milimetru de noroc. Ne doare în cot că ne-am pierdut viața veșnică. Păi, ce să facem cu ea? La ce ne-ar fi folosit? Am vrut să mă sinucid nerespirând înainte de a mă naște și acum mă tot văicăresc de una, de alta. Am o mutră care simulează perfect nefericirea și strig pe la toate colțurile că sufăr, sufăr, sufăr! Dar eu mint! Mint. Uneori mint metaforic și de aceea am promisiunea că o să mă ierte stăpânul, Atotputernicul, când o să dau ochii cu El. De cele mai multe ori mint și eu, ca tot omul, adică firesc, să nu creadă lumea că fac pe deșteptul, pe cinstitul, pe îngâmfatul. Mint de ajung singur să-mi dau crezare. Cel mai tare mint când spun că mint. Dar ceea ce mă neliniștește cel mai tare și mă aruncă în caruselul minciunilor este faptul că toți mă cred. Și, ca să arăt că sunt cinstit, am vrut să recunosc totul în public, la festivitățile ocazionate de Ziua Târgului. Dar n-a fost să fie! Mie nu mi-au dat voie să urc la tribună și să spun totul. Mi-au zis: lasă-ne pe noi să mințim, asta e meseria noastră, tu nu te pricepi! S-au întâmplat multe, de toate! Primarul s-a urcat totuși la tribună, era beat și abia și-a putut bălbâi cuvântarea. La masa de protocol s-au cheltuit 25% din fondurile primăriei, s-au consumat patruzeci de kilograme de cârnați prăjiți, optzeci de salate cu maioneză, paisprezece pâini, s-au băut șaptezeci de litri de vin și au fost sparte, din greșeală, cinci pahare de sticlă obișnuite. Au fost furate opt cești pentru cafea. O doamnă distinsă a reclamat pierderea unui cocker, dar eu cred că javra de cățel i-a fugit din lesă, fericit să golănească liber prin lumea largă. Nu s-au acordat nici diplome, nici premii. Un funcționar mai prostănac s-a sinucis îndesându-și ditamai cârnatul în gât și renunțând astfel să mai respire. Totul e grav, dar nimic nu este serios. Este ca și cum moartea n-ar fi un dezastru, ci o eliberare. Știu ce spun, pentru că mă

uitam la ăla cum stătea și mi se părea că el fuma dintr-un cârnat, iar eu, ca să-l salvez, alergam cu trenul (peste optzeci de kilometri la oră) în timp ce el îmi explica liniștit că așa a citit într-o carte că se procedează, dar că, oricum, lui nu-i place deloc să fumeze cârnați. Și că în acel moment o făcea așa, ca distracție, dar și pentru că era închis la tutungeria din colțul străzii unde, în caz de nevoie, poți cumpăra chiar și anticoncepționale. Numai că acestea, anticoncepționalele, sunt oribil de fumat, iar el n-ar sfătui pe nimeni s-o facă. Într-o scurtă pauză (de mirare că a putut să mai existe și așa ceva!), el mi-a povestit cât de grozav s-a simțit distrându-se pe seama lui Nea Cutare (m-a rugat să nu-i scriu aici numele real, că se supără), care se considera savant doar pentru că așa crede toată lumea despre el, anume că e savant. Dar, spre deosebire de savanții adevărați, el nu e câtuși de puțin! El este doar un fel de Yorik îngropător dezgropător, care trăiește acolo, într-un oraș mic, care oraș mic nu este mai mare decât un cătun mic, un cătun de câteva case, un cătun în care fiecare știe totul despre fiecare. Dacă vreunul este mânat de curiozitate ori de plictiseală, se uită pe gaura cheii de la ușa vecinului și uneori, cu puțin noroc, îl vede exact în momentul când își îndestulează nevasta. Yorik este un trăitor într-o lume mică în care ne contaminăm unii de la alții și ajungem ca gesturile noastre să semene între ele. Ne mânjim cu lumină și ne luminăm cu noroi. Nu putem fi decât buni sau răi, importanți sau gunoi, necesari sau poveri. Eu, unul, așa sunt! Mă privesc în oglindă și mă acuz, arătându-mă cu degetul. Uneori, pentru a te acuza e de ajuns să ai doar degetul arătător. Vine o idee, mi se înfinge în creier și rămâne dureros și veșnic acolo sau vine, trece fulgerător pe lângă mine și nu rămân decât cu tristețea că am uitat definitiv

despre ce era vorba. Despre ce e vorba? îl întreb pe vecin (de obicei, el este mai atent), îmi zice că e vorba despre acela care și-a îndesat un cârnat în gât și a mierlit-o. Poate că pentru el, ca și pentru noi, lumea nici nu există cu adevărat. Nu există și nici n-a existat vreodată. De la începutul începutului a fost doar singurătate, tânguială și spaimă. A cui singurătate? A cui spaimă? Nimeni nu știe! La început, Pământul se învârtea de cinci ori mai repede și era cald – cald. La un moment dat, au apărut aminoacizii, nu se știe de unde, din care s-au înființat protozoarele. Dumnezeu a apărut mult mai târziu. Protozoarele (atât cele unicelulare, cât și cele pluricelulare) se împerecheau, la început, la fel ca oamenii astăzi, de regulă sub protecția nopții. Scenele nu se petreceau nici atunci în public, dar între timp lucrurile s-au mai schimbat — se poate spune, de ce nu, că lucrurile au cam luat-o la vale. Totul seamănă cu un imens spital în care toți strigă „mor spitalele!“ Vânturile care bântuie lumea sunt brăzdate de horcăitul spitalelor care își dau duhul. Spectacolul e unic. Spectacolul nu este chiar așa de sinistru, nebunii se bucură și sunt în culmea fericirii de ceea ce văd. Dar ce fac bolnavii? Bolnavii se nasc și se miră de aripile care le cresc și cu care se înalță până la poalele Atotputernicului din Cer, tocite de neobositele săruturi. De prea multă plictiseală, medicii își inventează tot felul de boli și medicamente, se autotratează, își deschid abdomenele cu bisturiul, își mai scurtează vreun intestin pregătit să intre în putrefacție, își mai repară ficatul sau schimbă poziția unui rinichi, pe cel din stânga în dreapta și invers, își mai studiază vreo tumoare care alungă monotonia vieții, fiecare încearcă să-și justifice existența pe lume.

2.

... iar noi ne întrebam... ce s-o mai fi întâmplat oare cu Gogu, personajul nostru. Dar nimeni nu știa. Nici măcar el. De la niște oameni serioși am aflat ceva: Gogu trăiește! Da, dar, spre mirarea noastră, nu oricum...

... într-o carte recentă, un oarecine a scris că pe Gogu îl bate nevasta, dar ceea ce se știe și nu se spune este că noi, toți bărbații, pățim la fel. Însă Gogu nu este însurat, el există doar așa, ipotetic, înțelegi matală... Și, tot în cartea aceea, este scris că i-a mai crescut încă un picior, al treilea, nu e ce te gândești dumneata, n-are nicio legătură cu sexul, pur și simplu un al treilea picior cu talpă, gleznă, degete și unghii și care seamănă cu celelalte două... al treilea picior vasăzică, de care noi, oamenii, nu avem nevoie, ba mai rău ne încurcă dacă-l avem. Tot în cartea aceea ridicolă, cam pe la ultimele pagini, autorul ni-l prezintă pe Gogu în postura de om încălțat cu niște găleți de tablă, un fel de modă apărută recent și adoptată de cetățenii zilelor noastre. S-a tâmpit lumea, nu știu dacă ai observat, și nu știu unde ajungem dacă o ținem tot așa! Gălețile trebuie să aibă, obligatoriu, o toartă dintr-o sârmă de trei milimetri grosime, nici mai mult, nici mai puțin, regula se aplică la nivel planetar. Asta înseamnă globalizare, oare cât mai trebuie să vă explic? Unii, care sunt putred de bogați, plini de parale, de mofturi și de ifose și vor să fie remarcați, își comandă găleți speciale, făcute de meșteri consacrați în producția de capodopere, confecționate din materiale mult mai scumpe: cupru, alamă galvanizată, argint sau chiar aur de pașpe carate cumpărat din bazar de la turci... acestea au un zângănit mult mai interesant... muritorii de rând își fac încălțările după posibilități, din ce au la îndemână...

3.

... rudele omului cu trei picioare pot fi: omul cu trei mâini; cea de-a treia i-a crescut pe spinare și, evident, este nepotrivită pentru scărpinatul pe burtă. Nici măcar nu e funcțională și nu poate fi operată și eliminată, întrucât îi crește direct din șira spinării; o altă rudă este un om care are tot trei picioare, ca și celălalt, dar a devenit celebru pentru că poate să șuteze din fugă cu mingea la poartă, iar cu celelalte două picioare să meargă țopăind; ar mai fi vorba de omul cu a treia ureche (muzician de performanță), care i-a crescut pe mâna stângă, dar nu-i e de niciun folos pentru că nu aude cu ea.

Îmi e jenă să mai amintesc aici și de cel care, după ce a aflat că mâncarea sănătoasă trebuie să conțină fier, a pus în ciorbă, la fiert, două balamale ruginite de care nu mai avea nevoie. Cât de ciudată este lumea în care trăiesc!...

4.

Peste cel mult cincizeci de ani — zice domnul Barbu —, iar eu ascult, multe lucruri care par astăzi imposibile vor deveni povești. De exemplu, s-ar putea să nu mai vedem pe stradă oameni fără un picior, pe care să-l fi pierdut din întâmplare sau de bunăvoie. Neurochirurgia și tehnica implanturilor vor progresa atât de mult, încât orice individ care și-a pierdut o mână sau un picior va beneficia, la prețuri minime, de o proteză mult mai funcțională, mai estetică și mai ferită de tot felul de afecțiuni. Nu vor mai exista oameni pe care să-i doară picioarele! Crezi sau nu, va trebui să treacă mult timp până când vom vedea o persoană care să-și taie piciorul natural pentru că nu-i mai place ori nu mai vrea să aibă junghiuri la încheieturi... carevasăzică vrea un picior artificial mult mai eficient... Va mai trece mult timp... oamenii sunt ciudați, aici sunt total în acord cu domnul Barbu. Oamenii, zice domnul Barbu, vor accepta cu greu schimbările, pentru că sunt și vor fi întotdeauna victime ale propriilor mentalități, iar mentalitățile, atât la nivel social, cât și individual, se schimbă cel mai încet, grozav de încet. Aproape că nu mai putem crede că se vor schimba vreodată... Just! De acord cu domnul Barbu! Deștept om!

În acel viitor nu vom mai avea neapărat nevoie de urechile noastre, vor putea fi înlocuite cu dispozitive mult mai performante (un domeniu în care deja s-au făcut progrese considerabile!), ochii noștri vor putea fi înlocuiți benevol, din motive practice și estetice, cu camere de luat vederi deosebit de performante, iar ochelarii de care ne

folosim cu atâta îndârjire astăzi vor fi socotiți scule primitive, gunoi în lada istoriei. Tot așa, nu vom mai avea nevoie de nas (ne vom implanta unul doldora de senzori olfactivi), vom renunța la limbă, la buze, poate chiar la organul facerii... Nu!... asta nu!... toate ca toate, dar asta nu!...

5.

... luni, 15 iulie. Mi se întâmplă uneori, când plec la drum, să am niște intuiții... aaaa, păi stai să-ți spun că și eu am intuiții de-astea... odată am zburat de la Rodos la Atena și de la Atena la București. La Atena era tot avionul plin, gata de plecare, și eu am intrat într-o euforie ciudată, parcă băusem ceva, ca și cum aș fi fost drogat, râdeam, făceam glume și miștouri, mă uitam pe geam de parcă vedeam ceva special, toată lumea aștepta plecarea și eu le spun așa, într-o doară, nu știu de unde mi-a venit, că noi, dacă plecăm cu avionul ăsta, nu ajungem la București și toți au râs hehehe și hehehe, ca de-o glumă proastă. Glumă-glumă, dar proastă! Îi spun vecinului meu de scaun: să știi că noi nu ajungem cu avionul ăsta la București, cred că plecăm cu alt avion... ei, na, zice el, de unde știi tu?... la un moment dat a început stewardesa să ne spună ce trebuie să facem, să ne punem centurile de siguranță, chestii, știi cum e, și i s-a întrerupt microfonul de patru ori hrrrr, hrrrr, hrrrr, ehe, zic eu, uite primul semn! Și când mă mai uit o dată pe fereastră îl văd pe unuîn salopetă și cu o cheie mare, umbla undeva în zona motorului avionului, eu m-am gândit că uite uite și al doilea semn! Băi fraților, zic, ascultați ce vă spun, nu ajungem cu avionul ăsta și abia am zis așa, că am și auzit în difuzoare că din cauza unor probleme tehnice trebuie să schimbăm avionul. Toată lumea era fiartă și mă întrebă unul: crezi că dacă schimbăm avionul o să ajungem la București?... De unde să știi eu?... D-aia, uite, nu e bine să ai presimțiri din astea...

6.

... hai să-ți termin povestea cu Strâmbu, așa-l chema pe colegul ăla cu sticla de vin... venise la mine în vizită, ne-am așezat la masă, am făcut câte o cafea, era pe vremea când nu se prea găsea cafea, criză mare, era la modă nechezolul, un înlocuitor de cafea făcut din ovăz, beai, visai urât noaptea, nechezai și dădeai din picioare. Eu voiam să fiu o gazdă bună, mai ales că el se uita cu invidie la biblioteca mea și mă întreba dacă am citit toate cărțile alea. Da? Chiar pe toate? Am turnat vin din sticlă în pahare, mai vorbeam mai ciocneam, iar mai vorbeam și vine ăla micu' al meu, Florin, avea vreo trei sau patru ani, și îi zice musafirului nostru: mă, tu ai niște obraji ca de purcel. Era adevărat că Strâmbu avea niște fălci mai lăsate, îi atârnavu pieile, copilul observase corect. Tu ai obraji ca de purcel, zice Florin și Strâmbu a amuțit, taci, mă, i-am zis ăluia mic, dar pe el îl distra grozav și nu se mai oprea, ai obraji ca de purcel, taci, mă, că nu e frumos să zici așa, e rușine, se supără nenea Strâmbu. Dar puștiul o ținea pe-a lui, ai obraji ca de purcel, ai obraji ca de purcel, Strâmbu se învinețise la față, amuțise, cred că l-ar fi mâncat cu fulgi cu tot pe Florinel, auzi, știi ceva, i-am zis copilului, ia pleacă de aici și lasă-ne în pace, mergi în camera cealaltă. Florinel a plecat, dar din când în când mai crăpa ușa și, vesel nevoie mare, zicea purceluleeee, purceluleeee, Strâmbu s-a făcu negru tot din vânăț cum era, așa că nu ne-a tihnit nici cafeaua, nici vinul, a plecat supărat de parcă l-aș fi învățat eu pe copil să-i zică ce a zis. Și de-atunci nu știu dacă noi doi, eu și Strâmbu, am mai stat de vorbă vreodată, dacă ne întâlneam pe stradă mă ocoala, purceluleeee...

7.

... el: dacă privești pavilionul urechii, îți poți da seama ușor că seamănă cu forma fătului în faza intrauterină, așa cum stă el acolo, în burta mă-sii, cu capul în jos și cu picioarele adunate la gură ca să-și sugă degetele, mă apucă scârba... să-ți sugi degetele...

Apoi, pentru că tot veni vorba despre urechi, îmi povestește despre unul, Nicu, fost coleg de clasă de-al lui, era repetent, nu-l ajuta capul și mamă-mamă ce-l mai trăgea învățătorul de urechi, îl pusese cu mine în bancă, zice, dar Nicu era zurliu, o vreme ni s-a schimbat învățătorul și am avut o învățătoare și, în timp ce domnișoara învățătoare era la tablă și scria lecția, Nicu se descheia la pantaloni și își scotea jucăria ca să mi-o arate și eu mă rușinam. De fapt, Nicu era supărat pe domnișoara învățătoare că-l trăgea de urechi ori de câte ori nu era atent la ce se vorbește în clasă sau poate din cauză că el avea urechile cele mai mari de pe lumea asta, avea de ce să-l tragă, parcă erau niște foi de varză depărtate de cap, care fâlfâiau când bătea vântul, fâl! fâl! fâl!...

8.

... Rina era ingineră, nu știi de ce ajunsese în Australia și acum venise să-l aducă pe unul să moară acasă, să-l înmormânteze la un loc cu părinții, să nu-l îngroape printre străini, era în fază terminală, i-a lăsat Florinei bani să-i facă și niște pomeni, niște parastase cum e obiceiul, a venit la noi în birou și am provocat-o la vorbă, era deschisă și cum de ați ajuns doamnă în Australia, zicea, băi, eram într-un oraș mare, zicea, nu Sidney, nu Melbourne, nu-mi mai aduc aminte, era altul mai mic, mai spunea și că Australia în centru este tot un deșert, o traversează șosele de 3000 – 4000 de kilometri dintr-o parte în alta, când pleci la drum trebuie să citești bine semnele de pe marginea șoselei că, dacă n-ai luat apă la tine și n-ai telefon prin satelit... mai încolo, ce să vezi... carcace de mașini, de tiruri rămase în pană, pustiu... au murit acolo... ai plecat la drum ca prostul, mori și tu ca ăia...

... Florina s-a dus la oficialități imediat după ce a ajuns acolo, nu mai știi cum o fi făcut, nu-ți vine să crezi, i-au dat locuință socială. Și când a zis că i-au dat locuință socială, eu am făcut ochii mari cât cepele, adică cum, abia s-a dus în Australia și ăia i-au și dat imediat o locuință? Da, o garsonieră, dar, ehe, ce garsonieră... un apartament cu trei camere, sufragerie, baie și o sumă de bani la început... și un ajutor social după aia, cât să-i ajungă să se întrețină, să ducă un trai decent, să nu-i lipsească... să mănânce, să se îmbrace, să se ducă la spectacole și să-și permită un concediu pe an... dacă era econoamă, să plece în străinătate... Taci din gură, mă, nu-mi mai spune, că-mi vine să-mi iau și eu picioarele la spinare și să mă duc în Australia, nu să stau ca fraierul pe-acea...

... culmea era că, dacă voia, tipa putea să stea așa toată viața acolo, în Australia nu te obligă nimeni să te angajezi, să-ți iei un job, ai totul asigurat... Dar cât o să mai țină și la ei asta, că, uite, chinezii... Se împute treaba peste tot, China e gata, e lider mondial, dacă vrea se șterge cu noi toți la cur, a început să arate că are armată mare, ehe!... ce să mai zic și de cum stau ei în partea aia de lume, cine poate să prevadă ce se va întâmpla în caz de un război...

9.

... joi 30 mai ... Dilea ... știi, îți spuneam... cum s-a dus și el în Suedia, are o fată acolo... Mai trăiește Dilea ăsta? Băi, nu mai știu, cred că da, prima a plecat fie-sa, a terminat liceul odată cu mine, era mișto, țâțoasă, muzică ușoară, nu știu ce, a plecat într-un turneu, a rămas în Franța unde s-a măritat apoi s-a desmăritat și de-acolo a ajuns în Suedia, l-a luat și pe frate-său acolo după revoluție, îl știe toată lumea, era un fel de șmecheraș, făcea culturism, nevastă-sa fusese colegă și prietenă cu vecinul meu din Suseni, Camil, că de la el știu și eu despre ei...

... când s-a întors Dilea din Suedia, era într-o duminică, mi-a zis hai să mergem la o cafea, ne-am dus în centru, e acolo o cârciumă lângă biserică, ia spune cum e pe-acolo pe la ăia?... Băi, zice Dilea, era mai mișto ca la noi; fi-mea și gineri-mio, casă, chestii... plecau dimineața la serviciu, că își cumpăraseră casă, le dădea mâna, nu la bloc, la bloc sunt numai firme, zice gineri-mio, tată, noi plecăm dimineața la treabă până seara și tu rămâi singur, nu înțeleg de ce s-or fi gândit ei așa... zice hai la primărie! Ne-am dus la primărie și am cerut pentru mine locuință socială... mi-au dat o garsonieră într-un bloc, îmi spusese că copiii mei, băi, pe suedezi să nu-i minți când te întreabă ceva, să nu-i minți... La serviciul social au început să-l întrebe pe Dilea cât vrei să stai aici, păi, cam șase luni și funcționarul a făcut un semn cu pixul într-o căsuță, că avea o hârtie cu căsuțe în față. L-a întrebat fumezi, da, fumez, cam cât? păi, cam un pachet de țigări pe zi, bei? de băut ce bei? tărie, zic, ce e aia tărie a zis ăla, nu știa ce e aia tărie, că pe la ei nu e țuică, cum e pe la noi, palincă, chestii,